

Številka: 018-131/2024-10

Datum: 3. 12. 2024

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Aleksandra Petrovčiča, kot predsednika senata ter Igorja Luzarja in Marka Medveda, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Izgradnja malih sončnih elektrarn mFE na objektih OCV in HE Mariborski otok*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja Energoles Bohor, proizvodnja, trgovina in storitve, d.o.o., Lesna ulica 2, 3230, Šentjur, ki ga po pooblastilu zastopa mag. Nataša Mlakar Sukič – odvetnica, Kocbekova cesta 42, Ljubecna (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Dravske elektrarne Maribor d.o.o., Obrežna ulica 170, Maribor (v nadaljevanju: naročnik), dne 3. 12. 2024

odločila:

1. Zahtevka za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.
3. Zahteva izbranega ponudnika za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po postopku oddaje naročila male vrednosti, je bilo dne 7. 8. 2024 objavljeno na Portalu javnih naročil, pod št. objave JN005622/2024-SL3/01, s popravki.

Naročnik je dne 23. 9. 2024 sprejel in istega dne na Portalu javnih naročil objavil »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« (v nadaljevanju: odločitev o oddaji naročila), iz katere izhaja, da je predmetno naročilo oddal ponudniku Enertec, storitve, raziskave in razvoj v energetiki, d.o.o., Ulica borcev 58, Maribor (v nadaljevanju: izbrani ponudnik). Iz odločitve o oddaji naročila izhaja tudi, da je naročnik vlagateljevo ponudbo zavrnil kot nedopustno, z obrazložitvijo, da je v ponudbi vlagatelja neskladje med *Listo tehničnih podatkov* in tehnično dokumentacijo, saj iz prve izhaja, da je napetost omrežja ponujenega razsmernika 0,6 kV, iz druge pa, da je napetost omrežja ponujenega produkta 0,4 kV. Iz navedenega naročnik ni mogel razbrati katera vrednost napetosti

omrežja je prava, ali ponujeni produkt izpolnjuje naročnikove zahteve in kaj je predmet vlagateljeve ponudbe v času njenega prejema.

Zoper odločitev o oddaji naročila je vlagatelj dne 30. 9. 2024 vložil zahtevek za revizijo, v katerem zatrjuje, da naročnik v predmetnem postopku ni ravnal po določilih Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 in naslednji; v nadaljevanju: ZJN-3) in predlaga, da se odločitev o oddaji naročila razveljavi, naročilo pa odda njemu; zahteva tudi povrnitev stroškov pravnega varstva.

Vlagatelj zatrjuje, da je oddal popolno, dopustno in najugodnejšo ponudbo, izpodbijana odločitev pa je zaradi nepravilno ugotovljenega dejanskega stanja zmotna, pa tudi vsebinsko neutemeljena.

Vlagatelj zatrjuje, da je v *Listi tehničnih podatkov* zapisal, da je pretvornik grajen za omrežno napetost 0,6 kV. Distribucijsko omrežje z nazivno medfazno napetostjo 0,6 kV ne obstaja nikjer na svetu, kar je, po mnenju vlagatelja, notorno dejstvo. Posledično tudi pretvorniki, ki se jih lahko priključi na elektrodistribucijsko omrežje, ne obstajajo za napetost 0,6 kV. Zapis podatka 0,6 kV v *Listi tehničnih podatkov* tako predstavlja tipkarsko napako oz. napako v številki, kar je očitna pisna pomota (s tem v zvezi vlagatelj izpostavlja 328. člen Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99 in naslednji; v nadaljevanju: ZPP). Navaja, da je v ponudbi navedel imena ponujenih pretvornikov, katerih tehnični listi jasno kažejo, da so grajeni za točno takšno napetost, kot jo je zahteval naročnik – tj. 0,4 kV. Navedeno je ugotovil v izpodbijani odločitvi tudi naročnik, kar po mnenju vlagatelja pomeni, da je ponujena oprema skladna z naročnikovimi zahtevami iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Glede dejstva, da je napetost omrežja ponujenega produkta dejansko 0,4 kV in da je tudi zahtevan naročnikov podatek za napetost omrežja 0,4 kV, vlagatelj predlaga izvedbo dokaza s postavitvijo sodnega izvedenca elektrotehnične stroke.

Vlagatelj zatrjuje, da je v njegovi ponudbi računsko napaka, ki je naročnik, kljub temu, da je iz preostalih sestavnih delov ponudbe razbral, točno kakšno opremo vlagatelj ponuja (kar je tudi navedel v izpodbijani odločitvi), ni popravil niti vlagatelja ni pozval na njeno odpravo/dopolnitev. Ugotovitev naročnika, da ponudnik ni uspel izkazati, da njegova ponudba izpolnjuje tehnične specifikacije, tako ne drži.

Ob sklicevanju na odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-155/2014 vlagatelj zatrjuje, da sme naročnik očitne računske napake, ki jih odkrije pri pregledu in ocenjevanju ponudb, popraviti, ter da je kot računske napake mogoče šteti napake pri osnovnih računskih operacijah. V sklicevani zadevi je naročnik zmotno štel, da domnevne računske napake v skupni rekapitulaciji vseh del ni potrebno odpraviti. Vlagatelj se sklicuje tudi na odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-142/2023, v kateri je Državna revizijska komisija ugotovila, da gre napako v popisu del izbranega ponudnika šteti za računsko napako v smislu sedmega odstavka 89. člena ZJN-3, ki jo sme popraviti izključno naročnik ob pisnem soglasju ponudnika. Nadalje se sklicuje tudi na odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-022/2023, iz katere izhaja, da ravnanje naročnika, ki bi ugotovljeno računsko napako spregledal in jo brez vnaprej določenih pravil ocenil za nebitveno oz. zanemarljivo, v ZJN-3 nima podlage. Vlagatelj izpostavlja tudi odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-198/2021, kjer je Državna revizijska komisija ugotovila, da je naročnik preuranjeno sprejel oceno o dopustnosti ponudbe ponudnika, saj pred tem ni preveril vsebine njegove ponudbe (ponudbenega predračuna).

Dalje zatrjuje, da je stališče naročnika, da vlagatelja ni pozval k dopolnitvi ponudbe zaradi omejitev iz šestega odstavka 89. člena ZJN-3, zgrešeno. Ob povzemanju vsebine petega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3 vlagatelj izpostavlja, da sedmi odstavek istega člena določa,

da sme izključno naročnik, ne glede na šesti odstavek 89. člena ZJN-3 in ob pisnem soglasju ponudnika, popraviti računske napake, ki jih odkrije pri pregledu in ocenjevanju ponudb. Vlagatelj poudarja, da bi soglašal s popravo oz. da bi dopolnil svojo ponudbo, če bi ga naročnik k temu pozval. Vlagatelj zatrjuje, da naročnik zaradi privilegiranja izbranega ponudnika ni postopal po 89. členu ZJN-3, pa bi v konkretnem primeru moral, s čemer je kršil tudi načelo enakopravne obravnave ponudnikov in načelo sorazmernosti.

Vlagatelj zatrjuje tudi, da je naročnik dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila v delu, ki se nanaša na zahtevano tehnično specifikacijo opreme, oblikoval v nasprotju z določbo 68. člena ZJN-3, zlasti v nasprotju z osmim in devetim odstavkom navedenega člena. Ob sklicevanju na peti odstavek 68. člena ZJN-3 vlagatelj zatrjuje, da je v svoji ponudbi z vsemi ustreznimi sredstvi dokazal, da izpolnjuje zahteve naročnika glede delovanja in funkcionalnosti, kar je skladno z devetim odstavkom 68. člena ZJN-3.

Vlagatelj navaja, da naročnik tehnične specifikacije določi ob upoštevanju 68. člena ZJN-3 in temeljnih načel javnega naročanja. Čeprav naročnik, tako vlagatelj, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila lahko določi tudi tehnične zahteve, ki jih lahko izpolni samo en ponudnik ali omejeno število ponudnikov, mora biti razlikovanje med ponudniki neposredno povezano s predmetom javnega naročila in objektivno opravičljivo. Navaja tudi, da je skrbnost pri pripravi dokumentacije in njena skladnost z naročnikovimi zahtevami temeljni interes in dolžnost vsakega razumno obveščenega in skrbnega ponudnika ter da velja posebno skrbnost nameniti tistemu delu dokumentacije, v katerem ponudnik predstavi izpolnjevanje tehničnih specifikacij ponujenega predmeta. Navaja še, da je, tehnično gledano, oddal ponudbo, ki je skladna z zahtevami javnega naročila, naročnikova obrazložitev izpodbijane odločitve v tem delu pa je zavajajoča in pomeni izkrivljanje zakonodaje in dejanske uporabe v praksi z namenom izločitve najugodnejšega ponudnika.

Vlagatelj zatrjuje, da je glede na vsebino svoje ponudbe prepričan, da ni odstopal od zahtev naročnika in da je njegova ponudba skladna z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila. Čeprav je mnenja, da dopolnitev njegove ponudbe sicer ni potrebna, vlagatelj zatrjuje, da bi mu moral naročnik omogočiti njeno popravo ob upoštevanju omejitev iz petega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3. Ker naročnik vlagatelja k popravilu ponudbe ni pozval, je ravnal v nasprotju z načelom enakopravne obravnave ponudnikov, katerega cilj je spodbujati razvoj zdrave in učinkovite konkurence med ponudniki, ki sodelujejo pri javnem naročilu.

Vlagatelj opozarja, da mora naročnik pri pregledu in ocenjevanju ponudb določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila razlagati znotraj okvirjev, kot izhajajo iz posameznih dikcij zahtev. Če da naročnik zahtevam po poteku roka za prejem ponudb drugačno vsebino od tiste, ki iz njih izhaja na jasn in nedvoumen način, ravna v nasprotju z drugim odstavkom 67. člena ZJN-3 (s tem v zvezi vlagatelj izpostavlja odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-299/2017).

Vlagatelj opozarja še, da morajo biti zahteve v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila skladno z načelom transparentnosti določene jasno, natančno in nedvoumno. Če je določena zahteva po krivdi naročnika zapisana tako, da omogoča več razlag, je skladno s stališčem Državne revizijske komisije potrebno uporabiti tisto, ki gre ponudniku v korist. Glede na navedeno vlagatelj zatrjuje, da ni mogoče šteti, da ni izkazal »reference zahtevane tehnične sposobnosti« in da bi moral njegovo ponudbo naročnik, ob pravilnem tolmačenju »ustreznosti garancije za resnost ponudbe«, izbrati kot najugodnejšo.

Vlagatelj dalje opozarja na neobrazložen odstop naročnika od prakse, ki velja v postopkih javnega naročanja in zatrjuje, da je naročnik v konkretnem primeru zmotno uporabil določbe 3., 4., 5., 6.,

7., 8., 75., 76., 84. in 89. člena ZJN-3. Ponudnik v predmetnem postopku ni bil izbran na pregleden način in po predpisanem postopku, saj pogoji razpisa in zakonske določbe niso bile upoštevane. Vlagatelj zatrjuje tudi, da je naročnik zavezan postopek oddaje javnega naročila izvesti tako, da z njim zagotovi gospodarno in učinkovito porabo javnih sredstev in uspešno doseže cilje svojega delovanja, določene skladno s predpisi, ki urejajo porabo proračunskih in drugih javnih sredstev.

Vlagatelj izrecno opozarja še, da naročnik v postopku javnega naročanja ne sme omejevati konkurence med ponudniki, zlasti ne sme omejevati možnih ponudnikov z izbiro in izvedbo postopka, ki je v nasprotju z ZJN-3, pri izvajanju javnega naročila pa mora ravnati v skladu s predpisi o varstvu oz. preprečevanju omejevanja konkurence. Vlagatelj izpostavlja več odločitev Državne revizijske komisije (v zadevah št. 018-113/2022, 018-011/2023, 018-034/2023, 018-081/2023) in zatrjuje, da mora odločitev o oddaji naročila obsegati jasno in konkretno navedbo odločilnih, pravnih in dejanskih dejstev, ki njegovo odločitev utemeljujejo. Vlagatelj zatrjuje, da to v primeru, kot je konkretni, pomeni, da mora odločitev o oddaji naročila, poleg razvrstitve ponudnikov glede na merila, vsebovati tudi utemeljitev takšne razvrstitve in konkretne razloge za točkovanje ponudb. Naročnik mora tako pri vsakem merilu obrazložiti, koliko točk je prejela posamezna ponudba in kateri so tisti razlogi, zaradi katerih ponudnik ni prejel predvidenega števila točk. Vlagatelj meni, da naročnik izpodbijane odločitve ni ustrezno obrazložil in da prihaja sam s seboj v nasprotje, ko ugotavlja, da iz *Liste tehničnih podatkov* izhaja podatek o napetosti omrežja 0,6 kV, iz priložene tehnične dokumentacije pa je naročnik razbral podatek o napetosti omrežja 0,4 kV. S tem je naročnik, tako vlagatelj, kršil tretji odstavek 90. člena ZJN-3 v povezavi s 6. členom ZJN-3.

Vlagatelj trdi tudi, da so pogoji oz. zahteve naročnika po vsebini neupravičeno diskriminatorni in nezakoniti po vsebini, saj vlagatelju ne dopuščajo udeležbe v postopku oddaje javnega naročila. Naročnik je pogoje vezal na »ozko področje« in ponudnike neupravičeno neenakopravno obravnava ter omejuje konkurenco med njimi, za kar ni najti nobenega razloga.

Vlagatelj zatrjuje, da bi moral naročnik ugotoviti, da ponudba vlagatelja ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, da je tudi sicer dopustna in gre zato predmetno javno naročilo oddati vlagatelju.

Izbrani ponudnik v vlogi z dne 2. 10. 2024 navaja, da je bil, na podlagi seznanitve z vsebino zahtevka za revizijo in lastnega vedenja, postopek javnega naročanja s strani naročnika voden v skladu z veljavno zakonodajo in sprejeto prakso. Po mnenju izbranega ponudnika ni dovolj prepričljivih argumentov, da bi se lahko sledilo vsebinam in navedbam vlagatelja zahtevka za revizijo. Izbrani ponudnik zahteva povrnitev stroškov pravnega varstva.

Naročnik je dne 15. 10. 2024 vlagateljev zahtevek za revizijo zavrnil, posledično pa je zavrnil tudi njegovo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva (v nadaljevanju: odločitev o zahtevku za revizijo).

Naročnik navaja, da je razpisno dokumentacijo pripravil tako, da so se morali ponudniki v tabeli tehničnih podatkov opredeliti do ključnih komponent sončne elektrarne in vanjo zapisati podatke o le-teh. Ena izmed ključnih komponent sistema je razsmernik, ki ima več pomembnih funkcij za optimalno delovanje in vzdrževanje sončne elektrarne. Naročnik poudarja, da je ena od predpostavk dopustne ponudbe njena skladnost z zahtevami naročnika, opredeljenimi v tehničnih specifikacijah. Naročnik je v razpisni dokumentaciji jasno in nedvoumno zahteval, da mora napetost omrežja znašati 0,4 kV. Vlagatelj je v *Listi tehničnih podatkov*, v katero so morali ponudniki navesti dejanske parametre ponujene opreme, navedel napetost 0,6 kV, kar je očitno v neskladju z zahtevo naročnika. Ker je vlagatelj v ponudbo hkrati predložil tehnično

dokumentacijo ponujenega blaga, iz katere izhaja, da je napetost omrežja produkta 0,4 kV, je bil naročnik v dvomu, kaj je pravilno. Ponudba vlagatelja je nejasna in dvoumna. Naročnik navaja, da ne pozna vseh napetosti omrežja na svetu in se do tega ne namerava opredeljevati. Neizpodbitno dejstvo je, da je vlagatelj navedel napetost omrežja 0,6 kV, čeprav je bila jasno zahtevana napetost 0,4 kV. Predstavljeno neskladje pomeni neizpolnitev tehničnih specifikacij, vlagatelj pa ni uspel nedvoumno izkazati, da izpolnjuje vse zahteve naročnika.

Naročnik poudarja, da napaka v ponudbi vlagatelja ni očitna, saj ne gre za tipkarsko ali računsko napako, ampak za vsebinsko neskladnost z zahtevami iz razpisne dokumentacije v delu tehničnih specifikacij. Le-teh ni mogoče popravljati ali dopolnjevati (s tem v zvezi izpostavlja odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-131/2022). Napaka ni očitna, ker objektivno ni zaznavna na prvi pogled in naročniku pravilen podatek ni znan (s tem v zvezi izpostavlja odločitev Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-1194/2018, 018-165/2020, 018-046/2021, 018-027/2023). Ker so navedbe vlagatelja o očitni napaki neutemeljene, se naročnik ne strinja z zatrjevanjem vlagatelja, da bi ga moral pozvati na dopolnitev ponudbe z dodatno tehnično dokumentacijo, saj bi takšno ravnanje pomenilo naročnikovo kršitev šestega odstavka 89. člena ZJN-3. Ker pojem »računska napaka« pomeni napake pri osnovnih matematičnih operacijah ponudbenega predračuna, ne pa napake v tehničnih podatkih, napake v ponudbi vlagatelja, tako naročnik, ni mogoče obravnavati kot računsko. Naročnik pojasnjuje, da iz navedenega praksa Državne revizijske komisije, na katero se sklicuje vlagatelj, za konkretni primer ni relevantna. Vlagatelj mora sam nositi posledice napak v svoji ponudbi, saj pri njeni pripravi ni ravnal s potrebno skrbnostjo.

Naročnik poudarja tudi, da je zmotno zatrjevanje vlagatelja, da bi ga moral pozvati k dopolnitvi ali popravilu ponudbe. Naročnikovo pozivanje ponudnika k odpravi napake je njegova možnost, ne dolžnost, kar (tako naročnik) priznava tudi vlagatelj v zahtevku za revizijo, poleg tega pa morata biti za dopustitev dopolnitve oz. popravka ponudbe v delu, ki se veže na tehnične specifikacije kumulativno izpolnjena dva pogoja – ugotovljena napaka mora biti očitna, popravek ponudbe v pomanjkljivem delu pa ne sme povzročiti spremembe ponudbe na način, da bi bila zaradi tega dejansko predlagana nova ponudba.

Naročnik zavrača očitke vlagatelja o neenakopravni obravnavi ponudnikov in pojasnjuje, da so bili vsi ponudniki obravnavani enako in v skladu z določili dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Tehnične zahteve so bile enake za vse ponudnike, kar zagotavlja pošteno konkurenco in transparentnost postopka. Če določen ponudnik ni izpolnil tehničnih zahtev to ne pomeni neenakopravne obravnave, temveč neskladnost z razpisnimi pogoji.

Naročnik navaja, da je izpodbijano odločitev ustrezno obrazložil in da je slednja skladna tudi s 84. členom ZJN-3. V obrazložitvi so jasno navedeni razlogi, zakaj je bila izbrana najugodnejša ponudba in zakaj je bila vlagateljeva ponudba zavržena. Tehnične zahteve naročnika so bile oblikovane sorazmerno s predmetom javnega naročila in v skladu z 68. členom ZJN-3. Zahteve so bile nujne za zagotovitev ustrezne izvedbe predmeta naročila in niso neupravičeno omejevale konkurence, postopek izbiranja pa je bil izveden po pravilih ZJN-3 in v skladu z ustaljeno prakso Državne revizijske komisije. Naročnik navaja še, da so bila vsa morebitna vprašanja ponudnikov pojasnjena v fazi priprave ponudb. Glede na vse navedeno naročnik nasprotuje izvedbi dokaza s postavitvijo izvedenca, saj le-ta ne bi pojasnil nobenega novega dejstva.

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 16. 10. 2024 posredoval zahtevek za revizijo in dokumentacijo.

Vlagatelj se je do navedb naročnika v odločitvi o zahtevku za revizijo opredelil z vlogo dne 18. 10. 2024; zahteva povrnitev nadaljnjih stroškov pravnega varstva. Vztraja pri navedbah iz

zahtevka za revizijo in vztraja, da je bila njegova ponudba neupravičeno izločena zaradi očitne, t.i. tipkarske napake oz. napake v številki, ki je nastala zaradi človeškega faktorja (zatiptkanje) in je objektivno zaznavna. Ker omrežna napetost 0,6 kV, ki izhaja iz *Liste tehničnih podatkov* ne obstaja, gre za očitno napako, ki bi jo moral naročnik zaznati in bodisi sam odpraviti bodisi vlagatelju omogočiti njeno popravo. Gre za minorno in edino napako v ponudbi vlagatelja, zaradi katere je označitev ponudbe kot nedopustne nepravilna in nepoštena, sploh, ker se v praksi pozivi na dopolnitve ponudb pošiljajo zaradi »večjih« napak ali pomanjkljivosti ponudb. Vlagatelj priznava, da je skrbno pripraviti ponudbo obveznost ponudnika, pa tudi, da je v njegovi ponudbi neskladje, ki izhaja iz zapisa napetosti omrežja 0,6 kV v *Listi tehničnih podatkov* in tehnično dokumentacijo, ki vsebuje podatek 0,4 kV, a hkrati poudarja, da se naročnik spreneveda, ko navaja, da je bil v dvomu, kateri podatek v ponudbi vlagatelja je pravilen. Naročnik je namreč vodilni na področju učinkovite izrabe obnovljivih energetskih virov v Sloveniji in obvlada elektrotehnično področje, sploh smer močnostno elektrotehniko, saj je to njegova glavna dejavnost na trgu. Naročnik ve, da v Republiki Sloveniji omrežna napetost ponujene opreme 0,6 kV ne obstaja kot standard omrežne napetosti, pač pa zgolj in samo 0,4 kV. Naročnik je iz ponudbe vlagatelja sam razbral, kakšno opremo vlagatelj ponuja, saj je v izpodbijani odločitvi navedel, da je napetost omrežja produkta 0,4 kV. Iz navedenega ne drži, da vlagatelj v ponudbi ni uspel izkazati, da njegova ponudba izpolnjuje tehnične specifikacije naročnika. Vlagatelj vztraja pri izvedbi dokaza z izvedencem elektrotehnične stroke, ki bo pojasnil dejstvo, da pri nas omrežna napetost ponujene opreme 0,6 kV ne obstaja kot standard omrežne napetosti, pač pa zgolj in samo 0,4 kV. Čeprav vlagatelj ponuja tisto, kar naročnik dejansko želi in pričakuje, hkrati pa je njegova ponudba tudi najugodnejša, je naročnik njegovo ponudbo zavrnil kot nedopustno.

V zvezi s podatkom o napetosti omrežja ponujenega produkta vlagatelja je Državna revizijska komisija naročnika pozvala na pojasnilo, ki ga je podal dne 25. 10. 2024. Vlagatelj se je do pojasnila naročnika opredelil z vlogo z dne 11. 11. 2024; zahteva povrnitev nadaljnjih stroškov pravnega varstva.

Po pregledu dokumentacije ter preučitvi navedb vlagatelja, izbranega ponudnika in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je sporno, ali je naročnik izpodbijano odločitev obrazložil skladno z določbami ZJN-3. Med njima je sporno tudi, ali je naročnik s tem, ko je vlagateljevo ponudbo zavrnil kot nedopustno na podlagi ugotovljenega neskladja v podatku o omrežni napetosti ponujenega produkta, ravnal v nasprotju z določbami ZJN-3.

I.

Upoštevajoč vlagateljeve navedbe, da naročnik odločitve o oddaji javnega naročila v delu, ki se nanaša na nedopustnost ponudbe vlagatelja, ni ustrezno obrazložil in ni utemeljil razvrstitve prispelih ponudb po merilih, je Državna revizijska komisija naprej presojala utemeljenost tega očitka.

V skladu z določbo tretjega odstavka 90. člena ZJN-3 je naročnik dolžan v odločitvi o (ne)oddaji javnega naročila (med drugim) navesti značilnosti in prednosti izbrane ponudbe in razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika, ki ni bil izbran. Ta določba, ki (med drugim) odraža tudi načelo transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3), v skladu s katerim mora biti ponudnik izbran na pregleden način po predpisanem postopku, je ključnega pomena za zagotavljanje učinkovitosti kot enega temeljnih načel pravnega varstva v postopkih oddaje javnih naročil (9. člen ZPVPJN v povezavi s 7. členom ZPVPJN).

Kot je Državna revizijska komisija že večkrat pojasnila, ne ZJN-3 ne drugi predpisi ne določajo posebnih kriterijev za ugotavljanje zadostnosti oz. ustreznosti vsakokratne obrazložitve, je pa te skozi svojo prakso izoblikovala Državna revizijska komisija. Kot izhaja iz odločitev Državne revizijske komisije (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-021/2019, 018-053/2020, 018-012/2021 in 018-090/2023, pa tudi tiste, na katere se sklicuje vlagatelj) mora odločitev naročnika vsebovati jasne ter nedvoumne razloge, da se lahko ponudniki seznanijo z utemeljitvijo odločitve, preverijo njeno pravilnost oz. zakonitost ter po potrebi zaščitijo svoje pravice. Četudi ni nujno, da bi bila obrazložitev odločitve vseobsežna, torej takšna, da bi zajemala prav vse podrobnosti posameznih razlogov, na podlagi katerih je naročnik sprejel odločitev o (ne)oddaji naročila, pa mora obsegati jasno ter konkretno navedbo odločilnih (pravnih in dejanskih) dejstev, ki tvorijo pravno ter dejansko podlago naročnikove odločitve. Razlogi za odločitev morajo biti konkretizirani do takšne mere, da lahko ponudnik v morebitnem postopku uveljavljanja pravnega varstva navede vsa relevantna dejstva in predloži dokaze, s katerimi dokazuje, da razlogi, ki jih je naročnik navedel v odločitvi, niso utemeljeni, in da posledično odločitev o (ne)oddaji naročila ali izključitvi ponudbe ni zakonita.

V obravnavanem primeru je naročnik v obrazložitvi odločitve o oddaji naročila navedel, da je prejete ponudbe razvrstil glede na merilo za izbiro najugodnejšega ponudnika, nato pa, skladno z razpisno dokumentacijo, s prvimi tremi najugodnejšimi ponudniki izvedel en krog pogajanj in opravil pregled dopustnosti njihovih ponudb.

Po pregledu obrazložitve izpodbijane odločitve Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik jasno in obrazloženo predstavil razvrstitev vseh prejetih ponudb glede na edino merilo - najnižja skupna ponudbena cena brez DDV (točka 1.12 poglavja 1 dokumenta *Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe*), nadalje pa tudi rezultat izvedenih pogajanj o ponudbeni ceni s prvimi tremi (najugodnejšimi) ponudniki (točka 1.13 poglavja 1 dokumenta *Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe*). Kot je predvidel v razpisni dokumentaciji (točka 1.13 poglavja 1 dokumenta *Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe*), je po zaključenih pogajanjih in opravljeni končni razvrstitvi ponudnikov naročnik preveril ponudbo najugodnejšega ponudnika (tj. ponudbo vlagatelja, po ugotovitvi njene nedopustnosti pa tudi ponudbo drugo in tretjevrščenega ponudnika). V nadaljevanju obrazložitve izpodbijane odločitve je naročnik v zvezi s ponudbo vlagatelja navedel ugotovitev o neskladju med podatki glede omrežne napetosti ponujenega produkta in pojasnil, da zaradi omejitev, kot izhajajo iz šestega odstavka 89. člena ZJN-3, vlagatelj ni pozival k dopolnitvi ponudbe. Državna revizijska komisija ugotavlja, da je izpodbijana odločitev vsebovala razvrstitev ponudnikov glede na (edino) merilo, v delu, ki se nanaša na oceno vlagateljeve ponudbe pa je naročnik razlog za zavrnitev vlagateljeve ponudbe tudi jasno navedel in obrazložil do te mere, da se je vlagatelj lahko seznanil s konkretnim razlogom za zavrnitev njegove ponudbe (tj. da naročnik zaradi nasprotujočih si podatkov glede napetosti omrežja ponujenega produkta ni mogel ugotoviti izpolnjevanja sporne tehnične zahteve), ga preveril ter se na tej podlagi tudi odločil, da bo zoper naročnikovo odločitev uveljavljal pravno varstvo in vložil zahtevek za revizijo, v katerem bo lahko navedel vsa relevantna dejstva in predlagal izvedbo dokazov, s katerimi dokazuje njeno nezakornost. Da je bil navedeni razlog za naročnikovo zavrnitev vlagateljeve ponudbe zadostno obrazložen in da je bilo s tem vlagatelju omogočeno, da njegovo upravičenost preveri v revizijskem postopku, izhaja tudi iz dejstva, da vlagatelj v zahtevku za revizijo po vsebini konkretizirano zatrjuje, da je njegova ponudba v spornem delu dopustna, naročnikov razlog za zavrnitev njegove ponudbe pa neutemeljen. V posledici navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročniku kršitve tretjega odstavka 90. člena ZJN-3 v povezavi s 6. členom ZJN-3 ni mogoče očitati.

II.

Med vlagateljem in naročnikom je dalje spor o utemeljenosti razloga, ki ga je naročnik (kot ugotovljeno) ustrezno obrazložil v izpodbijani odločitvi in zaradi katerega je vlagateljevo ponudbo zavrnil kot nedopustno.

Naročnikovo ravnanje je treba presojeti z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, skladno s katero je dopustna ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika.

V skladu s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

- ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in
- ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter izpolnjuje pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Iz citiranih določb ZJN-3 izhaja, da lahko naročnik javno naročilo odda le ponudniku, ki predloži dopustno ponudbo, takšna ponudba pa mora med drugim ustrezati zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah. Naročnik tehnične specifikacije navede v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (prim. prvi odstavek 68. člena ZJN-3), ki jih oblikuje ob upoštevanju določb 68. člena ZJN-3. S tehničnimi specifikacijami naročnik opiše predmet javnega naročila oz. opredeli njegove zahtevane lastnosti, kot so način delovanja in uporabe, stopnja kakovosti, dimenzije, tehnični parametri, proizvodni postopki, okoljske lastnosti itd. Od tehničnih lastnosti in kompleksnosti predmeta javnega naročila je odvisen način in obseg njegovega opisa, na podlagi katerega se potencialni ponudniki seznanijo s potrebami naročnika in ocenijo, ali lahko ponudijo ustrezen predmet z zahtevanimi tehničnimi lastnostmi.

Predmet konkretnega javnega naročila je izgradnja malih sončnih elektrarn mFE na objektih OCV in HE Mariborski otok, v okviru katerega je naročnik predvidel tudi razsmernike, grajene za napetost omrežja 0,4 kV (podtočka 6 točke 2 v obrazcu *Tabela tehničnih podatkov*). Skladno z navodili iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (točka 12 poglavja 6 dokumenta *Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe*) so morali ponudniki v ponudbi predložiti izpolnjen obrazec *Tabela tehničnih podatkov*, v stolpec »Podatki ponudnika« pa vpisati dejanske parametre ponujene opreme. Predložitve tehničnih dokazil za ponujeni predmet naročnik ni zahteval. Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik izpostavljen zahteve v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila oblikoval jasno, natančno in nedvoumno.

V nadaljevanju Državna revizijska komisija odgovarja na navedbe vlagatelja o dolžnosti naročnika oblikovati tehnične specifikacije skladno z določbo 68. člena ZJN-3 ter upošteva načelo enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), načelo sorazmernosti (8. člen ZJN-3) načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki (5. člen ZJN-3) in načelo transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3). Vlagatelj zatrjuje nezakonnost dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, v okviru katerega je opredeljena zahteva po napetosti omrežja ponujenega razsmernika in navaja, da so zahteve, določene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, brez objektivno opravičljivega razloga neupravičeno diskriminatorne, da omejujejo konkurenco med ponudniki ter da so vezane na »ozko področje«. Državna revizijska komisija pojasnjuje, da v konkretnem primeru odloča o zahtevku za revizijo, ki je vložen zoper

odločitev o oddaji naročila in da je vlagatelj z navedbami, uperjenimi zoper vsebino dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, prepozen. Če je vlagatelj menil, da naročnik pri določitvi sporne tehnične zahteve ni ravnal skladno z določbami ZJN-3, bi lahko zoper to določbo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila vložil zahtevek za revizijo v rokih iz 25. člena ZPVPJN. Ker je vlagatelj v tej fazi postopka oddaje javnega naročila (tj. po poteku roka za oddajo ponudb in ko je zahtevek za revizijo vložen zoper odločitev o oddaji javnega naročila) prekludiran v možnosti izpodbijanja določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, Državna revizijska komisija izpostavljenih revizijskih navedb v smislu presoje o zakonitosti določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (tudi, če bi bilo potrebno ugotoviti, da so zadostno konkretizirane) ni mogla vsebinsko obravnavati.

Kot navajata tako vlagatelj kot naročnik in kot je tudi Državna revizijska komisija že večkrat pojasnila (prim. npr. odločitve št. 018-065/2017, 018-031/2018, 018-112/2018, 018-211/2019), je natančnost in skrbnost pri pripravi ponudbene dokumentacije ter njena skladnost z vsemi naročnikovimi zahtevami v postopku oddaje javnega naročila temeljni interes in dolžnost, ki zavezuje vsakega (razumno obveščenega in skrbnega) ponudnika. Na posameznemu ponudniku v vsakokratnem postopku oddaje javnega naročila je breme priprave dopustne ponudbe, hkrati pa je posamezni ponudnik tudi tisti, ki nosi posledice, če omenjene dolžnosti ne izpolni.

Državna revizijska komisija po vpogledu v ponudbo vlagatelja (relevantno za obravnavano zadevo) ugotavlja, da je vlagatelj v ponudbi v podtočki 6 točke 2 v obrazcu *Tabela tehničnih podatkov* (v okviru katere je naročnik zahteval napetost omrežja 0,4 kV), navedel napetost omrežja 0,6 kV. Hkrati je ponudnik v ponudbi med drugim predložil tudi dva tehnična lista proizvajalca razmernikov, iz katerih izhaja, da je napetost omrežja ponujenih produktov 0,4 kV. Navedena dejstva oz. v tem okviru ugotovljeno razhajanje med predstavljenimi podatki o napetosti omrežja, ki izhaja iz ponudbe vlagatelja, med vlagateljem in naročnikom ni sporno.

Sporno med strankama pa je vprašanje, ali je naročnik ravnal pravilno, ko ugotovljenega razhajanja med podatki v ponudbi vlagatelja ni spregledal kot očitne napake oz. ko vlagatelja ni pozval k dopolnitvi oz. popravi ponudbe v pomanjkljivem delu. Vlagatelj namreč zatrjuje, da bi naročnik na enega od navedenih načinov moral ravnati, ker ni, pa je kršil določbo 89. člena ZJN-3 in temeljna načela javnega naročanja.

Omenjene revizijske navedbe vlagatelja je potrebno presojati z vidika petega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3. Peti odstavek 89. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik v primeru, če so ali se zdijo informacije ali dokumentacija, ki jih morajo predložiti ponudniki, nepopolne ali napačne oziroma če posamezni dokumenti manjkajo, zahteva, da ponudniki v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave in transparentnosti. Naročnik od ponudnika zahteva dopolnitev, popravek, spremembo ali pojasnilo njegove ponudbe le, kadar določenega dejstva ne more preveriti sam. Predložitev manjkajočega dokumenta ali dopolnitev, popravek ali pojasnilo informacije ali dokumentacije se lahko nanaša izključno na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj je pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, mogoče objektivno preveriti. Če gospodarski subjekt ne predloži manjkajočega dokumenta ali ne dopolni, popravi ali pojasni ustrezne informacije ali dokumentacije, mora naročnik gospodarski subjekt izključiti. Očitne ali nebistvene napake naročnik lahko spregleda.

Šesti odstavek istega člena dalje določa, da (razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba) ponudnik ne sme dopolnjevati ali popravljati svoje cene brez DDV na enoto, vrednosti postavke brez DDV, skupne vrednosti ponudbe brez DDV, razen kadar se skupna vrednost spremeni v skladu s

sedmim odstavkom tega člena, in tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila.

Iz predstavljenih določb 89. člena ZJN-3 ter sodne prakse Sodišča Evropske unije, povezane z institutom dopolnjevanja oz. popravljanja ponudb (npr. zadeve št. C-599/10, C-336/12, C-324/14, C-387/14 in C-131/16), izhaja, da ponudbe po poteku roka za oddajo ponudb načeloma ni mogoče spreminjati oz. popravljati, vendar pa lahko naročnik v določenih primerih od ponudnikov zahteva, da dopolnijo, popravijo, spremenijo ali pojasnijo ponudbeno dokumentacijo. Vendar, kot to utemeljeno opozarja tudi naročnik, pozivanje k pojasnjevanju, dopolnjevanju ali popravljanju ponudb ni naročnikova dolžnost, pač pa gre le za možnost, za katero se naročnik lahko odloči. Da naročnik nima dolžnosti tako ravnati je v svojih odločitvah večkrat pojasnila tudi Državna revizijska komisija (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-029/2017, 018-068/2017, 018-088/2017, 018-037/2019, 018-098/2020), a je hkrati opozorila, da pri odločitvi, ali bo dopustil dopolnjevanje, popravljanje in pojasnjevanje ponudb v skladu s predstavljenimi določbami, naročnik nima popolne diskrecijske pravice, saj mora strogo upoštevati določila lastne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ter vse ponudnike obravnavati enakopravno.

Iz predmetne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila med drugim izhaja, da bo v primeru, če bodo ali se bodo zdele informacije ali dokumentacija, ki jo mora predložiti ponudnik, nepopolne ali napačne oz. če bodo posamezni dokumenti manjkali, *»lahko naročnik zahteval, da ponudnik v ustreznem roku predloži manjkajoče dokumente ali jih dopolni, popravi ali pojasni ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave in transparentnosti.«* (točka 3.3 poglavja 3 dokumenta *Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe*). Državna revizijska komisija ugotavlja, da se naročnik v konkretnem primeru k izvedbi postopka pojasnjevanja, dopolnjevanja ali spreminjanja ponudb ni zavezal, temveč si je v zvezi s tem zgolj pridržal pravico ravnati pod pogoji petega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3; da bi bilo drugače, tudi vlagatelj ne zatrjuje.

Upošteva je navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da v obravnavanem primeru naročniku, ki po ugotovitvi, da se v ponudbeni dokumentaciji vlagatelja nahajata dva različna podatka o napetosti omrežja ponujenega produkta te pomanjkljivosti v njegovi ponudbi ni spregledal oz. ker vlagatelj ni pozval k dopolnitvi oz. popravi ponudbe v pomanjkljivem delu, kršitev petega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3, temeljnih načel javnega naročanja in določil dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ni mogoče očitati. Kot navedeno, dolžnost naročnika tako ravnati namreč ne izhaja niti iz določbe 89. člena ZJN-3 niti iz temeljnih načel javnega naročanja niti iz določil predmetne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Čeprav vlagatelj v zahtevku za revizijo naročniku očita kršitev načela enakopravne obravnave ponudnikov, ker ga ni pozval k odpravi pomanjkljivosti v ponudbi, Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni predstavil nobenih konkretnih okoliščin, ki bi kazale na to, da ga je naročnik, glede na druge ponudnike, neenakopravno obravnaval in ne zatrjuje, da bi naročnik npr. spregledal pomanjkljivosti v ponudbah drugih ponudnikov ali da bi naročnik drugim ponudnikom omogočil odpravo pomanjkljivosti njihovih ponudb. Le-teh na podlagi vpogleda v odstopljeno dokumentacijo prav tako ni ugotovila Državna revizijska komisija.

V posledici predhodno ugotovljenega Državna revizijska komisija v nadaljevanju ni presojala, ali bi bilo ugotovljeno pomanjkljivost v ponudbi vlagatelja na podlagi petega oz. šestega odstavka 89. člena ZJN-3 mogoče spregledati kot očitno napako (*»očitno pisno pomoto«* oz. *»tipkarsko napako«*, kot jo poimenuje vlagatelj) oz. ali bi bilo ugotovljeno pomanjkljivost kot tako dopustno odpraviti (posledično pa tudi ni izvedla s temi navedbami povezanega predlaganega dokaza s postavitvijo sodnega izvedenca elektrotehnične stroke), saj (kot že pojasnjeno) v predstavljenih pravnih podlagah (ZJN-3, predmetna dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila) podlage za zaključek, da bi moral naročnik ugotovljeno pomanjkljivost v ponudbi vlagatelja spregledati oz.

vlagatelja pozvati na odpravo pomanjkljivosti v njegovi ponudbi namreč ni najti. Ker je odločitev, ali bo pristopil k izvedbi postopka pojasnjevanja, dopolnjevanja ali spreminjanja ponudb, prepuščena naročniku, o tem skladno s pravili iz petega odstavka 89. člena ZJN-3 ne more odločiti Državna revizijska komisija kot organ pravnega varstva. Če se naročnik v obravnavanem primeru ni odločil vlagatelja pozvati k popravkom njegove ponudbe, ga organ pravnega varstva k temu ne more prisiliti (prim. npr. odločitve Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-175/2021, 018-087/2023, 018-028/2024). Ker v obravnavanem primeru naročnik ni bil dolžan spregledati pomanjkljivosti v ponudbi vlagatelja oz. ni bil dolžan vlagatelja pozvati na odpravo ugotovljene pomanjkljivosti, ni relevantno, ali bi bilo tako ravnanje naročnika skladno z določbami ZJN-3.

Vlagatelj zatrjuje tudi, da pomanjkljivost v njegovi ponudbi predstavlja napako v številki oz. računsko napako, ki bi jo naročnik smel popraviti skladno s sedmim odstavkom 89. člena ZJN-3. Državna revizijska komisija je v svojih odločitvah že večkrat zapisala (tudi v tistih, ki jih izpostavlja vlagatelj), da so računске napake tiste napake, ki nastanejo pri osnovnih računskih operacijah, npr. množenju, seštevanju, deljenju. Ker v konkretnem primeru v ponudbi vlagatelja obstaja neskladje med podatkom o napetosti omrežja ponujenega produkta, ki ga je vlagatelj navedel v *Tabeli tehničnih podatkov* in podatkom, ki izhaja iz predloženih tehničnih dokazil ponujenega produkta, Državna revizijska komisija ugotavlja, da o računski napaki, kot je opredeljena zgoraj, ni mogoče govoriti. V posledici navedenega gre navedbe vlagatelja, v okviru katerih (ob sklicevanju na prakso Državne revizijske komisije) pomanjkljivost v svoji ponudbi označuje kot računsko napako, naročniku pa očita opustitev dolžnosti njene odprave, zavrniti kot neutemeljene.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje tudi, da ravnanje naročnika, ki določbam dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila po poteku roka za prejem ponudb daje drugačen pomen, kot iz njih izhaja, pomeni ravnanje v nasprotju z drugim odstavkom 67. člena ZJN-3. Prav tako zatrjuje, da je naročnik neobrazloženo odstopil od prakse, ki velja v postopkih javnega naročanja in da pri izvedbi predmetnega postopka ni ravnal transparentno. Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj s predstavljenimi navedbami ne preseže ravni pavšalnega zatrjevanja in ne zadosti zahtevanemu trditvenemu (pa tudi ne dokaznemu) bremenu (7. in 212. člen ZPP v povezavi s 13. členom ZPVPJN). Ker iz izpostavljenih zatrjevanj vlagatelja ni mogoče razbrati, v čem in zakaj vlagatelj navedena ravnanja naročnika šteje za nezakonita, Državna revizijska komisija ni imela dejstvene podlage za zaključek, da bi naročnik le-ta izvedel v nasprotju z ZJN-3.

Na podlagi vsega navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati, da je naročnik v predmetnem postopku oddaje javnega naročila s tem, ko je zavrnil njegovo ponudbo kot nedopustno, ravnal v nasprotju s petim in šestim odstavkom 89. člena ZJN-3 ter temeljnimi načeli javnega naročanja.

V kolikor bi bilo potrebno navedbe vlagatelja o obveznosti naročnika izvesti postopek oddaje javnega naročila tako, da z njim zagotovi gospodarsko in učinkovito rabo javnih sredstev razumeti na način, da vlagatelj z njimi naročniku (smiselno) očita kršitev načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti iz 4. člena ZJN-3, Državna revizijska komisija pojasnjuje, da je v svojih odločitvah že večkrat zapisala (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-099/2018, 018-010/2019, 018-072/2020), da omenjeno načelo prvenstveno ni namenjeno zaščiti položaja ponudnikov, temveč zaščiti javnega interesa, ki se kaže v racionalni porabi javnofinančnih sredstev in v zagotavljanju najboljšega razmerja med ceno ter kakovostjo kupljenega blaga oziroma naročenih storitev in/ali gradenj. Že po naravi stvari se zato posamezni ponudnik v (pred)revizijskem postopku praviloma ne more sklicevati na kršitev navedenega načela, saj se z njim ščiti javni interes, ne pa interes ponudnikov, ki je v tem, da se na enakopravnih izhodiščih potegujejo za

izvedbo konkretnega javnega naročila, ne da bi jih pri tem ovirale možne kršitve pravil javnega naročanja.

V kolikor bi bilo potrebno pravovarstveni predlog o oddaji naročila vlagatelju razumeti na način, da z njim predlaga, naj Državna revizijska komisija izpodbija odločitev spremeni, pa gre pojasniti tudi, da postopek oddaje javnega naročila izvaja in v njem odloča naročnik, Državna revizijska komisija, ki na pravovarstveni predlog vlagatelja (tudi sicer) ni vezana, pa ima v skladu z 39. členom ZPVPJN v revizijskem postopku zgolj kasatorična (in ne reformatorična) pooblastila. To pomeni, da lahko naročnikova ravnanja v primeru ugotovljenih kršitev (zgolj) razveljavi, ne more pa namesto naročnika sprejeti odločitve v postopku oddaje javnega naročila (ta odločitev še vedno ostaja v pristojnosti naročnika).

Upošteva predhodno navedeno in ugotovljeno je Državna revizijska komisija, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, zahtevek za revizijo vlagatelja kot neutemeljenega zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo ter v nadaljnjih vlogah uveljavlja povračilo stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva.

Ker je povrnitev stroškov odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, vlagatelj pa z zahtevkom za revizijo ni uspel, je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, njegovo zahtevo za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Izbrani ponudnik je v izjasnitvi priglasil povrnitev stroškov pravnega varstva.

Glede na dikcijo šestega odstavka 70. člena ZPVPJN mora izbrani ponudnik opredeljeno navesti vse stroške, katerih povrnitev zahteva. Državna revizijska komisija ugotavlja, da izbrani ponudnik razen takse, ki bo »naknadno odmerjena«, povrnitve drugih stroškov ni zahteval. Ker izbrani ponudnik takse ni dolžan plačati, drugih stroškov pa tudi ni specificiral oz. opredeljeno navedel, je Državna revizijska komisija njegovo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev upravni spor ni dovoljen.

Predsednik senata:
Aleksander Petrovčič, univ. dipl. ekon.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj, po pooblaščenju,
- izbrani ponudnik,
- RS MJU.

Vložit:

- v spis zadeve, tu.